

Na temelju Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22, 101/23) i članka 41. i 50. Statuta Dječjeg vrtića "Snjeguljica", Upravno vijeće Dječjeg vrtića "Snjeguljica" je na sjednici održanoj 22.09.2024. godine donijelo :

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA "SNJEGULJICA" RIJEKA

Za pedagošku godinu 2024./2025.

Rijeka, rujan 2024.

REPUBLIKA HRVATSKA

ŽUPANIJA: Primorsko-goranska

GRAD: Rijeka

ADRESA: Bože Starca Jurićeva 58, 51 000 Rijeka

E-MAIL:barbara.drezga@ri.t-com

URL:<https://snjeguljica.com/>

'Mob: 092/ 1768088

'Fax: 051/ 639 668

Matični broj:040233073

OIB: 57406517854

OSNIVAČ: Barbara Drezga

GODINA OSNIVANJA:2006.

RAVNATELJICA: Barbara Drezga, (mag.praesc.educ)

PODRUŽNICA 001: "Sedam patuljaka"

Bože Starca Jurićeva 52, 51 000 Rijeka

PODRUŽNICA br 002: Dječji vrtić i jaslice "Pčelica Ančica"

Viškovo 39/8, 51216 Viškovo

Rješenje Ureda državne uprave u Primorsko – goranskoj županiji, Službe za društvene djelatnosti, Odsjeka za prosvjetu i kulturu donosi odobrenje početka djelovanja matičnog vrtića „Snjeguljica“ dana 28. rujna 2006. Matična ustanova “Snjeguljica” upisana je u registar Trgovačkog suda u Rijeci dana 27. listopada 2006.

Trgovački sud u Rijeci prema prijedlogu osnivača dječjeg vrtića „Snjeguljica” upisuje osnivanje podružnice dana 18. 01. 2010.

Trgovački sud u Rijeci prema prijedlogu osnivača dječjeg vrtića „Snjeguljica” upisuje osnivanje podružnice “Pčelica Ančica” dana 05. 07. 2022.

NAŠA MISIJA: Stvaranje uvjeta za optimalan rast i razvoj djece i unapređivanje kvalitete njihova života, ali i života svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa unutar ustanove i izvan ustanove (vrtić kao pokretač promjena u lokalnoj zajednici). Promicanje multikulturalnosti, uvažavanje različitosti i ljudskih vrijednosti kojima se doprinosi održivom načinu življenja zajednice.

NAŠA VIZIJA: Vrtić kao mjesto prihvaćanja različitosti, poštivanja dječjih prava i uvažavanja individualnih potreba djece i roditelja te skladnog življenja u poticajnom okruženju unutar društvene zajednice čiji jedan od glavnih pokretača može biti dječji vrtić. Učiniti zajednici vidljivijim važnost ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja kao prvi podsustav za integraciju odgoja i obrazovanja za održivi razvoj.

Zalažemo se za stvaranje vrtića, suvremene institucije za djecu rane i predškolske dobi u kojoj će se djeca osjećati kao u svojem drugom domu, a u kojoj se odgojitelji, stručni suradnici i roditelji pažljivo brinu o biljkama koje u njemu rastu. Brinu se na način da osiguravaju dovoljno zemlje, sunca i vode (poticajno okruženje) kako bi biljke mogle samostalnorasti i razvijati se.

SADRŽAJ:

1. O Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.....	5
1.1. Svrha i važnost predškolskog kurikulumu.....	6
1.2. Temeljna struktura predškolskog kurikulumu.....	7
1.3. Područja kompetencijskih dimenzija.....	7
2. Polazišta Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.....	8
3. Kurikulum Dječjeg vrtića „Snjeguljica“.....	11
3.1. Polazišta kurikulumu Dječjeg vrtića „Snjeguljica“.....	12
3.2. Načela	13
3.3. Vrijednosti.....	14
4. Odgojno-obrazovni programi- programski dio kurikulumu Dječjeg vrtića „Snjeguljica“.....	15
4.1. Redoviti program.....	15
4.2. Program predškole.....	19
4.3. Sigurnosno-zaštitni i preventivni program.....	21
4.4. Program ranog učenja talijanskog jezika – posebni program.....	22
4.5. Program katoličko vjerskog odgoja – posebni program.....	23
5. Smjer profesionalnog razvoja stručnih djelatnika.....	24
6. Osiguravanje kvalitete.....	26
7. Vrednovanje i samovrednovanje u dječjem vrtiću.....	28

8. Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom.....	30
9. Kultura naše ustanove.....	31
10. Etički kodeks.....	32
11. Literatura.....	33

1. O Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (NN, br. 5, 16.01.2015) predstavlja pomak nacionalne obrazovne politike koja je prepoznala važnost institucionalnog ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje je službeni dokument propisan u Republici Hrvatskoj koji sadrži temeljne vrijednosti odgoja i obrazovanja djece rane i predškolske dobi. Dokument određuje sve bitne kurikularne sastavnice koje se trebaju odražavati na cjelokupnu organizaciju i provođenje odgojno-obrazovnoga rada u svim vrtićima u Republici Hrvatskoj¹. Dokument je u suglasju s visokokvalitetnih kurikuluma ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (Novog Zelanda, Irske, Finske), kritičkih razmatranja prakse ranog i predškolskog koncepta razvojno primjerene prakse (prema Dahlberg i sur. 2007.; Mac Naughton, 2003.; Moss, 2006. i dr.).

Dječji vrtić se treba uskladiti s nacionalnim zahtjevima koji su sadržani u *Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje*, a koji sadrži polazišta, vrijednosti, načela i ciljeve. Vrijednosti, načela i ciljevi čine okosnicu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja i kurikuluma vrtića. Istaknute su slijedeće vrijednosti: znanje, identitet, humanizam i tolerancija, odgovornost, autonomija i kreativnost. Načela Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje su: fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću, partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom, osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju te otvorenost za kontinuirano učenje. Jedan od najvažnijih ciljeva je osiguravanje dobrobiti za dijete (osobne, emocionalne, tjelesne, obrazovne i socijalne).

¹Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Zagreb: Narodne novine broj 5 / 2015.

Ciljevi, polazišta i načela predstavljaju osnovu oblikovanja kurikuluma pojedinog vrtića i kurikuluma predškole.

Osim navedenog ističe se važnost poticanja cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece te razvoj njihovih kompetencija pri čemu se pri poticanju posljednjeg ističu načela razvojnosti, cjelovitosti te individualizacije (kompetencije se potiču i promatraju u kontekstu razvojnih mogućnosti svakog djeteta posebno, a ne njegove kronološke dobi). Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje donosi niz od osam kompetencija za cjeloživotno učenje a koje je obrazovna politika RH prihvatila iz Europske unije², a to su: komunikacija na materinskome jeziku, komunikacija na stranim jezicima, matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju, digitalna kompetencija, učiti kako učiti, socijalna i građanska kompetencija, inicijativnost i poduzetnost te kulturna svijest i izražavanje.

Vrtić treba tražiti vlastiti razvojni put prema svojoj kulturi, razvijati mikro razinu autonomne obrazovne politike koja je u skladu s nacionalnim zahtjevima a sve u svrhu rada na kvalitetnijem organiziranom institucijskom ranom i predškolskom odgoju.

1.1.Svrha i važnost predškolskoga kurikuluma

Kurikulum nema jednoznačno i univerzalno određenje, te ga se ne može jednostavno opisati. Prema autoru Hewittu (2006) kurikulum je ..."amorfan", multidimenzionalni fenomen koji povezuje osobu (dijete tj.učenika, odgojitelja, tj.učitelja) i kulturu, predstavljajući refleksiju društva i kulture kojima služi, pa u tom smislu može biti i svojevrsan "politički alat".Svrha i važnost predškolskog odgoja i obrazovanja odnosi se na stvaranje uvjeta za potpuni i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i, posredno, kvaliteti njegovog obiteljskog života. Svrha je predškolskog odgoja i obrazovanja osigurati takve uvjete koji jamče razvoj svih sposobnosti svakog djeteta te osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci.U ustanovama predškolskog odgoja i obrazovanja stvaraju se materijalni i kadrovski uvjeti te društveno okružje za kvalitetan život djeteta.

²Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December for lifelong learning (2006/962/EC)

1.2. Temeljna struktura predškolskog kurikulumuma

- Ja (slika o sebi)
- Ja i drugi (obitelj, druga djeca, društvena zajednica, vrtić, lokalna zajednica)
- Svijet oko mene (prirodno i društveno okruženje, kulturna baština, održivi razvoj)

U svakom području određuju se sadržaji, koji se povezuju s različitim dimenzijama odgojno- obrazovnog procesa. Planiraju se aktivnosti koje svojim sadržajem i neposrednim odgojno –obrazovnim radom rezultiraju ostvarenjem ciljeva kojima se potiče cjelokupan tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni i duhovni razvoj djeteta.

1.3. Područja kompetencijskih dimenzija

S obzirom da se hrvatska obrazovna politika opredijelila za izradu nacionalnog kurikulumuma koji omogućuje da se sve stepenice sustava logično povežu u uravnoteženu i povezanu cjelinu, nužan je prijelaz na kompetencijski sustav i postignuća (ishode) za razliku od dosadašnjih dokumenata. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015.) ističe osam temeljnih kompetencija³ potrebne za cjeloživotno učenje: komunikacija na materinskom jeziku, komunikacija na stranim jezicima, matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju, digitalna kompetencija, učiti kako učiti, socijalna i građanska kompetencija, inicijativnost i poduzetnost, kulturna svijest i izražavanje⁴. Istaknuta su

³ Svaka kompetencija navedena je u strukturi jezgrovnog (tijek stjecanja kompetencija) i diferenciranog kurikulumuma (uvažavanje razlika)

⁴ Temeljne kompetencije Europskog okvira; Recommendation of European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on Key Competences for lifelong learning. 2006/962/EC

temeljna znanja, vještine i sposobnosti te vrijednosti i stavovi. Temeljna znanja: usvajanje i praktična uporaba pojmova i predodžbi kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izbore, odnose s drugim osobama u svom okruženju te sa svijetom u kojem živi i koji ga okružuje. Očekuje se da dijete usvoji informacije, tj. izgradi znanja koja mu omogućavaju nesmetanu komunikaciju s vršnjacima i odraslima, te međudjelovanje sa sadržajima učenja, osiguraju mu kvalitetnu prilagodbu trenutačnomu okruženju te ga kvalitetno osposobe za izazove koji ga očekuju. Vještine i sposobnosti: stjecanje i razvoj vještina učenja, povezivanja sadržaja, logičkog mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema; sposobnost propitivanja vlastitih ideja i zamisli djeteta te argumentirano iznošenje vlastitih načina razmišljanja; sposobnost identifikacije različitih izvora učenja i njihove raznovrsne primjene; preuzimanje inicijative, (samo) organizacije vlastitih aktivnosti i vještina vođenja; sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.) i potreba drugih te njihova zadovoljavanja na društveno prihvatljiv način; sposobnost uspostavljanja, razvijanja i održavanja kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima, razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima, sposobnost odgovornog ponašanja prema sebi, drugima i okružju, tolerancija u komunikaciji s drugima, samostalnost u obavljanju aktivnosti, stvaranje i zastupanje novih ideja, sposobnost promišljanja i samoprocjene vlastitog rada i postignuća. Vrijednosti i stavovi: prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva.

2. Polazišta Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Gledajući kroz povijesnu prizmu razvoj predškolskog odgoja u Republici Hrvatskoj može se uočiti znatan pomak u razumijevanju važnosti institucionalnog odgoja pri čemu se kurikulum, u izvjesnom smislu, može shvatiti kao konkretizacija različitih koncepcija odgoja u ranom djetinjstvu.

Proučavajući povijest i tradiciju hrvatskog obrazovnog identiteta mogu se uočiti pokušaji koncipiranja kurikulumu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te bogata tradicija u pogledu koncipiranja kurikulumu odgoja u ranom i predškolskom razdoblju djetinjstva. Sami

nazivi dokumenata (program , osnove programa , programsko usmjerenje , nacionalni kurikulum) ukazuju na pozitivan tijek razvoja institucionalnog obrazovanja koji se odnosi na rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

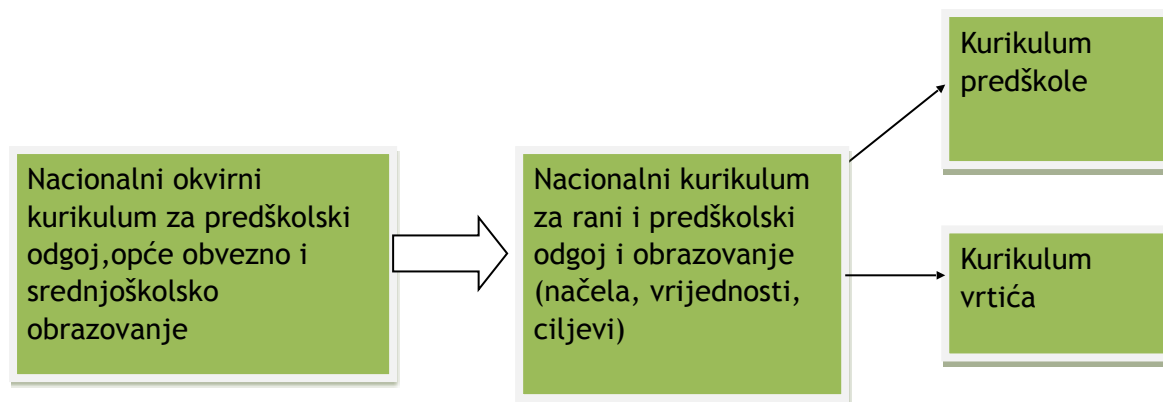
Uspostava demokratske vlasti u Republici Hrvatskoj i donošenje dokumenta *Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece* (1991.) označilo je prekretnicu u sustavu odgoja i obrazovanja na nacionalnoj razini te se tadašnja koncepcija društveno-organiziranog predškolskog odgoja zamijenila razvojno-humanističkom koncepcijom koju čini ideja humanizma, spoznaje o specifičnostima razvoja u predškolskoj dobi te razvoja čovjeka u cjelini kao i spoznaja o značajkama izvanobiteljskog predškolskog odgoja djece. Upravo ovaj dokument naglašava potrebu jasnijeg određenja djelatnosti predškolskog odgoja kao specifičnog, integralnog dijela odgojno-obrazovnog sustava. Imajući u vidu prethodno rečeno, navodi se zaključak da Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje leži na pozitivnim stečevinama postojećih nacionalnih dokumenata

- *Programskog usmjerenja odgoja i obrazovanja predškolske djece* (1991.), *Konvencije o pravima djeteta* (2001.),
- *Nacionalnog okvirnog kurikuluma za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje* (2011.),
- *Smjernica za strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske* (2012.)
- *Priručnika za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja* (2012.),
- *Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske* (2014.),
- primjera dobre odgojno-obrazovne prakse u Republici Hrvatskoj i svijetu te od znanstvenih studija o dosegima u području inicijalnog obrazovanja i profesionalnog razvoja odgojitelja i drugih stručnih djelatnika vrtića, publiciranih u posljednjih dvadeset godina.

U dokumentu *Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije* (2014) istaknuto je slijedeće «Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje će sadržavati opće ciljeve,

načela i smjernice razvoja institucijskog ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, ostavljajući prostor za pluralizam pedagoških ideja i koncepcija temeljenih na razvojno-primjerenom praksi te promicanju autonomije i odgovornosti svake ustanove ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja za unaprjeđenje kvalitete».

Da bi se dobila cjelokupna slika nastanka Nacionalnog kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje potrebno je podsjetiti se da mu je prethodio Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (NOK) koji je u Republici Hrvatskoj stupio na snagu u srpnju 2010. godine. S obzirom da je u njemu ostavljeno vrlo malo prostora za rani i predškolski odgoj i obrazovanje praktičari su se na nacionalnoj razini ujedinili te pokrenuli postupak kurikularne reforme i na predškolskoj razini. Najveća vrijednost novog dokumenta je ta što je generiran iz dobre hrvatske predškolske prakse i na taj način mnogo lakše provediv i "živući" u organizaciji koja je živi sustav (organizaciji koja uči i koje se trajno unapređuju).

3. Kurikulum Dječjeg vrtića „Snjeguljica“

Kurikulum Dječjeg vrtića "Snjeguljica" predstavlja odgojno-obrazovnu koncepciju koja se zajednički razvija, tj. sukonstruira u određenome vrtiću i koja korespondira s kvalitetom uvjeta (fizičkog i socijalnog okruženja) za življenje, učenje i odgoj djece u njemu. Kurikulum vrtića podrazumijeva ukupnost odgojno-obrazovnih interakcija u sklopu fizičkog i socijalnog okruženja vrtića, koja uključuje djecu i odrasle. Kurikulum dječjeg vrtića "Snjeguljica" predstavlja implementaciju *Nacionalnoga kurikulumuma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* u pojedinome vrtiću (matičnom i podružnici) s obzirom na njegove posebnosti. Imajući u vidu da se kurikulum vrtića u svakoj ustanovi oblikuje s obzirom na specifičan kontekst tj. njezinu kulturu te kulturu i tradiciju okruženja u kojem se ustanova nalazi kreirali smo otvoreni, razvojni, humanistički i sukonstruktivistički orijentiran kurikulum. Kvalitetu kurikulumuma vrtića određuju kontekstualni uvjeti u njemu (kvaliteta prostorno-materijalnog i socijalnog okruženja te organizacijska kultura), koje se kontinuirano propituje i unapređuje. Kurikulum našeg vrtića je teorijska osnova na kojoj se zasniva odgojno-obrazovni rad dječjeg vrtića, predstavlja osobnu iskaznicu vrtića i odraz naše vlastite odgojno-obrazovne filozofije. Sadrži našu misiju i viziju, vrijednosti, načela, polazišta, definira naš program rada, smjer profesionalnog razvoja i osiguravanje kvalitete vrednovanjem programa i drugih segmenata našeg rada. U izradi kurikulumuma našeg vrtića sudjelovali su svi odgojno-obrazovni djelatnici

pri timskim planiranjima na kojima smo definirali našu misiju i viziju, naše vrijednosti, polazišta, načela, program, smjer profesionalnog razvoja i načine vrednovanja. Kurikularni okvir prije sve pomaže odgojiteljima pojasniti pedagoške ciljeve, usmjeriti se na najvažnije aspekte djetetovog razvoja te primjereno odgovoriti na djetetove potrebe. Naš kurikularni okvir ima namjenu pomoći roditeljima u razumijevanju djetetovog razvoja i odgoja i ohrabriti ih na uspostavu partnerstva s odgojiteljima. Osim navedenog, naš kurikularni okvir ističe konzistentnost i prilagodbu potreba lokalne zajednice, osiguravanje smjernica za rad, svrhe i kontinuiteta. Isto tako, smatramo važnim određivanje temeljnih područja djelovanja, omogućiti slobodan izbor svim sudionicima odgojno-obrazovnog procesa, samoodređenje i aktivno sudjelovanje u životu „zajednice koja uči“. Pri izradi kurikuluma vodili smo se strategijom prilagodbe kurikuluma lokalnim uvjetima, osmišljavanje kurikuluma utemeljenog na kognitivnoj i neurološkoj znanosti, prepoznavanje vrlina komplementarnih kurikularnih modela, uvažavanje nacionalnih značajki i strukturalnih činitelja u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju.

3.1. Polazišta kurikuluma Dječjeg vrtića „Snjeguljica“

Kurikulum dječjeg vrtića „Snjeguljica“ polazi od važećih dokumenata od kojih polazi i *Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* (2015) te Godišnjeg plana i programa, Statuta dječjeg vrtića, odgojno-obrazovnim programima (s elementima iz Reggio pedagogije, elementima programa Korak po korak, elementima iz katoličko-vjerskog odgoja, elementima iz programa ranog učenja stranog jezika, elementima iz odgoja i obrazovanja za održivi razvoj te odgoja i obrazovanja za demokratsko građanstvo), kulture ustanove, evaluacije rada prethodne pedagoške godine te razvojnom planu ustanove.

Polazišta razvojnog plana ustanove impliciraju ciljeve kurikuluma Dječjeg vrtića „Snjeguljica“:

- razvijati mikro razinu autonomne obrazovne politike koja je u skladu s nacionalnim zahtjevima a sve u svrhu rada na kvalitetnijem organiziranom institucijskom ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju

- povećati planiranje temeljeno na praćenju i prepoznavanju individualnih kompetencija djece
- poboljšanje komunikacije i kvalitete odnosa
- osnaživanje timskog rada

3.2. Načela

Načela Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje implementirana su u načela djelovanja Dječjeg vrtića „Snjeguljica a to su: fleksibilnost, partnerstvo, kontinuitet odgoja i obrazovanja te otvorenost. Načela, koja čine vrijednosna uporišta, dio su bitne sastavnice kojom se osigurava unutarnja usklađenost svih sastavnica kurikulumu i partnersko djelovanje sudionika u izradi i primjeni kurikulumu.

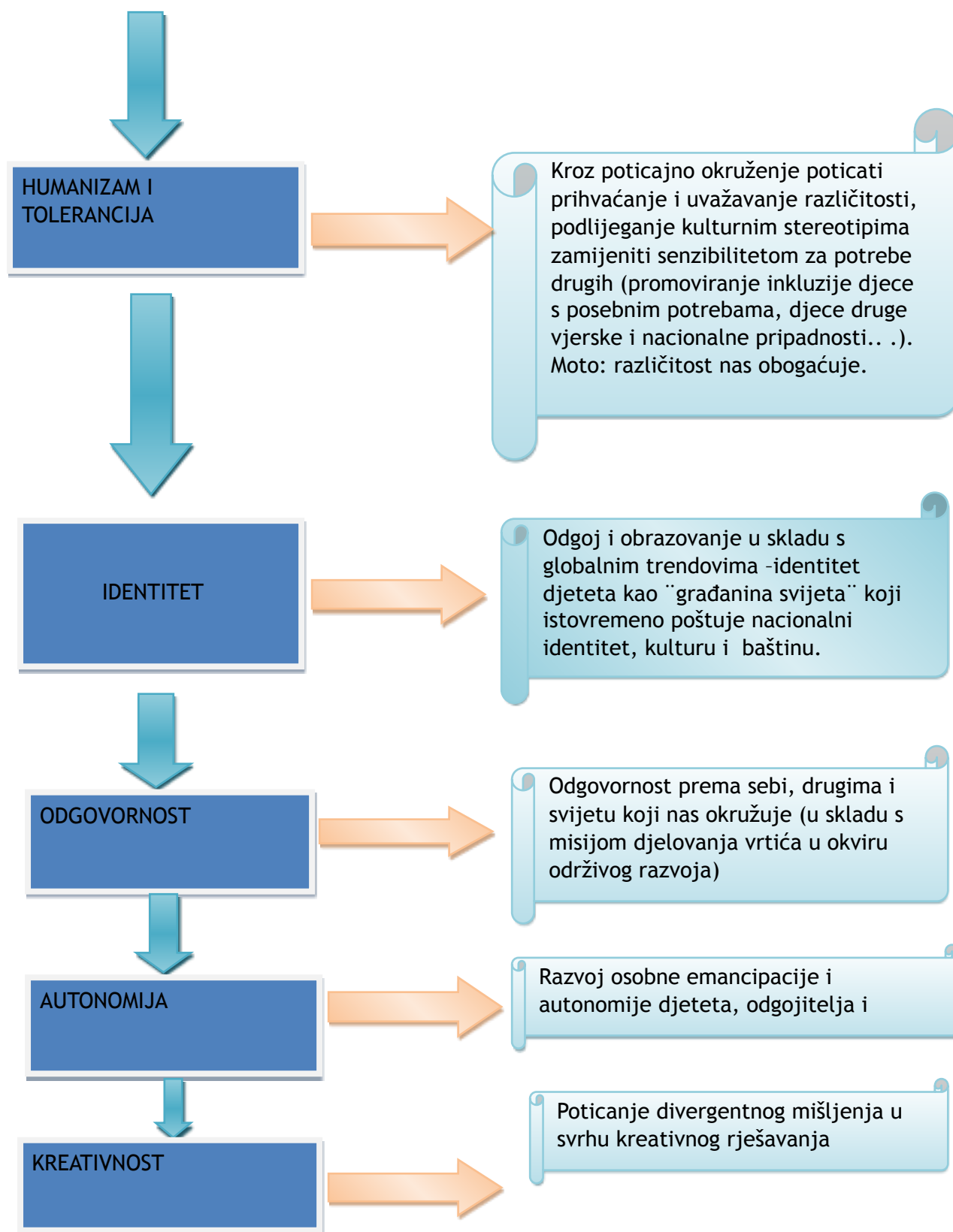
Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa	<p>Omogućavanje ostvarivanje prava svakog pojedinca u ustanovi na osiguravanje specifičnih potreba, osobnih ritmova i individualno različitih strategija učenja djece.</p> <p>Dimenzija fleksibilnosti odnosi se na postavljanje skladnih i razvojno primjerenih vremenskih, prostornih i organizacijskih uvjeta za ostvarivanje odgojno-obrazovnog procesa.</p> <p>Poštivanje različitosti i razvijanje dobno-mješovitih skupina.</p>
Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom	<p>Roditelji (skrbnici) djeteta su primarno središte djetetovog života te kao takvi imaju pravo sudjelovati u životu odgojno-obrazovne ustanove uvažavajući sva prava sudjelovanja. Roditelji su partneri u vrtiću-zajednici koja uči te zagovornici i promotori odgojno-obrazovnog procesa i posrednici prema lokalnoj zajednici.</p>
Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju	<p>Pravo na odgoj i obrazovanje - uvažavanje jednog od temeljnih prava djeteta.</p> <p>Suradnja vrtića, škole i lokalne zajednice u svrhu stvaranja cjelovitog razvoja, odgoja i obrazovanja djece.</p> <p>Podizanje razine osobnih i profesionalnih kompetencija stručnjaka pedagoškog profila u svrhu promicanja cjeloživotnog učenja i obrazovanja.</p>
Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unaprjeđivanje prakse	<p>Kontinuirano istraživanje i promicanje odgojno-obrazovne prakse kroz umrežavanje djelovanja vrtića kao organizacija koje uče.</p> <p>Aktivno promišljanje vlastite prakse (refleksivna praksa i refleksivni profesionalizam).</p>

3.3. Vrijednosti

Temeljne vrijednosti koje promiče Dječji vrtić "Snjeguljica" su:

Znanje kao pokretač promjena u zajednici, razvoj kritičkog mišljenja te otkrivanje važnosti PROCESA učenja a ne njegovog ishoda (razvoj intrinzične motivacije).
Razumijevanje sebe, drugih i svijeta

4.ODGOJNO- OBRAZOVNI PROGRAMI – PROGRAMSKI DIO KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA „SNJEGULJICA“

4.1. Redoviti program

Redoviti program se provodi u svim skupinama našeg vrtića kao cjelodnevni program. U svim odgojnim skupinama odgojno-obrazovni rad izveden je i usklađen s važećim zakonskim aktima koji se odnose na predškolski odgoj u Republici Hrvatskoj: *Zakonom o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN 10197)*, *Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 63/08 i 90/10)*, *Nacionalnim okvirnim kurikulumom za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2010)*, *Programskim usmjerenjem predškolskog odgoja (1991)*, *Konvencijom o pravima djeteta (2001)*, *Smjernicama za strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske (2012)*, *Priručnikom za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja (2012)* te *Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015)*. Polazišta programa temelje se na načelima humanizma i poticanja razvoja osobnosti svakog djeteta.

Cilj programa: Poticanje cjelovitog razvoja djeteta kroz igru, raznovrsne aktivnosti, istraživanje i stvaranje, otkrivanje, komunikaciju, međusobnu interakciju, socijalizaciju, poticajno okruženje uz partnerski odnos s roditeljima.

Načela programa:

- ✓ humanističko poimanje djeteta
- ✓ razvojna uvjetovanost (sve aktivnosti treba uskladiti s potrebama i mogućnostima djeteta)
- ✓ promicanje i prakticiranje demokratskih načela i prava djeteta
- ✓ uvažavanje i promicanje različitosti i specifičnosti kako u odnosu na razvoj tako i u odnosu na kulturu i tradiciju djeteta
- ✓ osiguravanje uvjeta za razvoj samostalne, slobodne, autonomne, nekonformističke, inventivne, kreativne i kritične ličnosti
- ✓ oblikovanje okoline i odnosa potrebnih za razvoj emocionalne inteligencije
- ✓ timski rad odgojitelja i stručnih suradnika
- ✓ usklađenost načina učenja s potrebama i mogućnostima djece (višestruke inteligencije)

Glavnaobilježja programa

- **Mješovitost** – sve naše skupine su dobno mješovite što omogućuje poticajnu socijalnu interakciju i suradničko učenje djece različite dobi.
- **Prostor – treći odgajatelj** –poticajna materijalna sredina koja omogućuje djetetu učenje kroz istraživanje (učenje učenja).
- **Suradnja** – suradnja među skupinama, odgojiteljima, suradnja s roditeljima i društvenim čimbenicima u lokalnoj zajednici
- **Različitost** – uvažavanje međusobne različitosti, inkluzija djece s poteškoćama, poticanje multikulturalnosti i odgoja i obrazovanja za demokratsko građanstvo

Globalne razvojne zadaće redovnog programa

Svako dijete ima pravo na razvoj usklađen s njegovim individualnim mogućnostima i sposobnostima, te taj razvoj mora biti cjelovit. U funkcionalnom smislu osim poticanja razvoja svih aktualnih i potencijalnih sposobnosti djeteta, utjecat će se na razvoj pojedinačnih sposobnosti za koje će se pokazati da ih dijete posjeduje. Poštovanje djetetove posebnosti očitovat će se kroz:

- antropološke karakteristike (morfološki, kognitivni i konativni status)
- osobni ritam razvoja
- već stečene i formirane navike
- obrazovnu, kulturnu i tradicijsku utemeljenost

U skladu s navedenim planiranje odgojno-obrazovnog rada temeljit će se na psihofizičkim osobinama djeteta i razvojnim zadaćama koje će biti usmjerene na cjeloviti razvoj djeteta.

Stoga su **globalne zadaće** ovog programa:

- Zadovoljiti osnovne tjelesne potrebe djeteta - za hranom, zrakom, kretanjem, igrom, boravkom u prirodi i dr. te osigurati uvjete za svu potrebnu sigurnost boravka djeteta u Vrtiću
- Provoditi permanentnu brigu o higijeni i zdravlju djece (kroz suradnju s pedijatrom i stomatologom), razvijati navike održavanja vlastite higijene tijela
- Osigurati kvalitetno okruženje u kome će svako dijete moći zadovoljiti svoje potrebe:
 - za kvalitetnom prehranom
 - za odmorom
 - za kretanjem
 - za igrom
 - za boravkom na zraku
- Razvijati stvaralačke osobine koje dijete spontano pokazuje - iskreno izražavanje svojih potreba, osobnosti, osjećaja, opažanja, zamisli, radoznalosti, inicijative, kreativnosti, inovativnosti, uživljanja i dr .
- Poticati i podržavati radoznalost i aktivan, stvaralački odnos prema svijetu, težnju da doživljava, traži i stvara novo, uočava pitanja i probleme, te pronalazi odgovor i rješenja (uz osiguravanje razvoja senzoričke integracije)
- Poticati i djelovati na razvoj komunikacijskih vještina, a osobito prirodne osjetljivosti za doživljanje, primanje, razumijevanje i izražavanje poruka (posebno razvijanje mogućnosti obuzdavanja od impulzivnih i opasnih ponašanja i želja)
- Utjecati na razvoj pozitivne slike o sebi kod djeteta, te pozitivne slike o svijetu (razvijanje životne pozicije Ja sam ok, ti si ok)

- Podržavati i razvijati osjećaj privrženosti i pripadnosti užoj i široj društvenoj zajednici
- Poticati i podržavati razvoj potencijalnih nadarenosti i onih sposobnosti koje dijete posjeduje
- Usvajanje osnova stranih jezika kroz igru, konverzaciju i aktivnosti koje doprinose istome
- Organiziranje timskog rad stručnjaka različitih struka u svrhu unapređivanja razvoja programa
- Praćenje potreba djece i roditelja, te na temelju istoga organizacija kraćih programa

Specifične zadaće redovitog programa:

- Posebno voditi brigu o djeci koja pokazuju posebne potrebe u svom razvoju
- Timski pristup opservaciji i praćenju istog
- Individualan pristup u radu sa svakim djetetom i prilagođavanje rada njegovim potrebama
- Podrška u pripremanju za školu

Namjena i vremenik redovnog programa

Namjena programa je odgoj i obrazovanje djece u dobi od treće godine do polaska u Osnovnu školu. Pedagoška godina 2024./2025. traje od 1. rujna 2024. do 31. kolovoza 2025. god. Vrtić radi pet dana u tjednu, od ponedjeljka do petka od 06:30-16:30 sati.

Sukladno kapacitetu ustanove, a prema važećim normativima, organiziran je:

a) redoviti 10-satni program za najviše 20 djece raspoređene u jednu mješovitu

vrtićku odgojnu skupinu (3-7 godina)

b) U suglasnosti s potrebama djece i roditelja razvijamo kraće programe.

Rad tijekom srpnja i kolovoza tzv. „ljetni rad“ organizira se za manji broj djece samo u jednom od objekata za svu prijavljenu djecu iz matičnog i područnih vrtića.

Nositelji programa

Sukladno Pravilniku o vrsti stručne spreme stručnih djelatnika te vrsti i stupnju stručne spreme ostalih djelatnika u dječjim vrtićima (NN 133/97) poslove posrednog i neposrednog ostvarivanja programa obavljaju:

- Odgojitelji djece od prve godine života do polaska u školu s višom stručnom spremom
- Vanjski suradnici s visokom stručnom spremom
- Učitelji i odgojitelji za kraće programe s višom ili visokom stručnom spremom
- ravnateljica

Redoviti program našeg Vrtića temeljito je razrađen u Godišnjem planu i programu rada ustanove, te je prilagođen aktualnim okolnostima i pedagoškim potrebama perioda u kojem se odvija.

4.2. Program predškole

Program predškole se provodi u svim skupinama našeg vrtića kao poludnevni ili cjelodnevni program te se kao naš cjelokupni odgojno-obrazovni rad temelji se na Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97/, 107/07 i 94/13) i podzakonskim aktima, na Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture RH, br.7/8 od 10. lipnja 1991.god.), Državnom pedagoškom standardu te na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i prilagođen je

razvojnim potrebama djece, socijalnim, ekonomskim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji djece polaznika našeg vrtića i sredine u kojoj živimo.

Cilj programa predškole je rad s djecom koncipirati tako da se s obzirom na psihofizičke osobine šestogodišnjaka stvore najpovoljniji uvjeti (okruženje: prostor, oprema, skupina vršnjaka, odrasle osobe, zbivanja, djelatnosti) u različitim razvojnim područjima koji će doprinijeti sazrijevanju i razvoju djeteta i tako doprinijeti pripremi djeteta za školu.

Glavne zadaće koje se mogu iščitati iz programa predškole su: poticanje usvajanja znanja, vještina i navika, razvijanje sigurnosti, samopouzdanja i pozitivne slike o sebi, razvijanje osjećaja pripadnosti, samostalnosti, samokontrole, društvenosti, suosjećajnosti i empatije. Osim navedenih zadaća program ima namjeru holistički poticati sva područja razvoja kod djeteta u šestoj godini života: socioemocionalni razvoj, psihomotoriku, te spoznajni razvoj i razvoj govora. Kroz ponuđene aktivnosti ovim programom želimo ponuditi djeci integrirane sklopove aktivnosti koji integriraju navedena područja kako bi se što uspješnije pripremili za polazak u osnovnu školu

Nositelji programa

Program predškole provode educirani i stručno kompetentni djelatnici: odgojitelji i vanjski stručni suradnici.

Namjena i vremenik programa

Namjena programa je odgoj i obrazovanje djece u godini pred polazak u Osnovnu školu. Pedagoška godina 2024./2025. traje od 1. listopada 2024. do 31. svibnja 2025. godine. Djeca koja nisu upisana u vrtić, pozivaju se da se najkasnije do 01. ožujka uključe u redoviti program koji uključuje program predškole. Program predškole dio je redovitog programa pa se provodi u istom trajanju, svaki radni dan. Program predškole je obavezan za svu djecu u dobi prije polaska u Osnovnu školu u trajanju od minimalno 250 sati.

Način vrednovanja

- svakodnevna evaluacija događanja
- kroz praćenje provedbe bitnih zadaća i razvojnog plana ustanove

- evaluacija na završetku programa

4.3. Sigurnosno-zaštitni i preventivni program

Sigurnosno-zaštitni i preventivni program Dječjeg vrtića "Snjeguljica" udovoljava svjetskim i nacionalnim pravnim aktima, važećim državnim standardima koji reguliraju uvjete njegove provedbe te je verificiran za provođenje od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske.

Cilj programa

Razvijanje i osnaživanje djetetove socijalne kompetencije za suočavanje sa potencijalno opasnim i ugrožavajućim situacijama kroz:

- Upoznavanje djece sa njihovim pravima i načinima iskazivanja i zadovoljavanja potreba, ali i djetetovim obvezama (dogovorena pravila ponašanja) prema sebi i drugima
- Učenje i usvajanje vještina važnih za vlastitu sigurnost i zdravlje

Ciljane skupine

Djeca od 4 godine života pa do polaska u školu.

Nositelji programa

Educirani i stručno kompetentni djelatnici: odgojitelji i vanjski stručni suradnici.

Glavne zadaće

Program će se ostvarivati kroz brojne situacije i aktivnosti koje imaju za cilj povećati razinu vještina samoočuvanja. Na temelju djetetovih postojećih spoznaja o mogućim ugrožavajućim i opasnim situacijama i predmetima djecu potičemo da izraze svoje stanje i potrebe (da znaju reći što treba), da dijete zna i može glasno reći "NE" ako ga neka osoba namjerava tjelesno, psihički ili seksualno iskorištavati i zlostavljati, da zna osnove pravilnog ponašanja u

prometu, da zna od koga zatražiti pomoć u slučaju ugroženosti itd. Zadaće su detaljno razrađene u okviru Programa.

Unutar sigurnosno zaštitnog i preventivnog programa razrađen je program postupanja i metode djelovanja za povećanu sigurnost djece. Program sadrži šest metoda djelovanja a djelatnici su obvezni pridržavati se uputa.

Način vrednovanja

U sklopu vrednovanja provodit će se anketa o tome koliko su roditelji djece zadovoljni programom sa stanovišta korisnosti za djecu, te koliko su zadovoljni ponudom programa rada s obzirom na stručnu spremu roditelja i slična pitanja. Navedene rezultate usporedit ćemo s rezultatima sličnih anketa u drugim regionalnim centrima i lokalnim zajednicama.

4.5. Program ranog učenja talijanskog jezika – posebni program

Cilj programa

Temeljni je cilj ovog programa omogućavanje učenja i upoznavanja talijanskoga jezika i kulture od najranije dobi na djeci primjeren način, uz osiguranje poticajnog okruženja oblikovanjem prostorno-materijalne sredine, osiguravanjem adekvatne opreme koja će im omogućiti da na njima zanimljiv način uče osnove talijanskoga jezika.

Zadaće programa

- razvijanje vještine komuniciranja na stranom jeziku,
- zadovoljavanje djetetovih aktualnih potreba i interesa,
- zadovoljavanje osnovnih bioloških potreba, potreba za sigurnošću i pripadanjem, potreba za samopoštovanjem i poštovanjem drugih osoba,
- potreba za samoostvarenjem na temelju osobnih potencijala,
- spontanost u iskazivanju osjećaja, misli i potreba.

Nositelji programa

Ravnateljica i odgojiteljica ustanove.

Provođenje programa

Jednom tjedno za svu djecu koja su polaznici ustanove.

Način vrednovanja

U sklopu vrednovanja provodit će se anketa o tome koliko su roditelji djece zadovoljni programom sa stanovišta korisnosti za djecu, te koliko su zadovoljni ponudom programa rada s obzirom na stručnu spremu roditelja i slična pitanja. Navedene rezultate usporedit ćemo s rezultatima sličnih anketa u drugim regionalnim centrima i lokalnim zajednicama.

4.6. Program katoličko-vjerskog odgoja – posebni program

U redoviti program integrirani su elementi katoličkog vjerskog odgoja, gdje se indirektno, kroz igru, u djetetu potiče ljubav prema istini, dobroti, životu. Tako se na spontan i blag način, poštujući dječju prirodu, njeguje i duhovna dimenzija djeteta. Pažljivo osmišljeni poticaji i aktivnosti uče dijete ljubiti i poštovati sebe i druge, ujedno ga odgajajući za odgovornost prema cijelome svijetu.

Ciljevi programa: Cilj katoličkog vjerskog odgoja je odgajati religioznu dimenziju djeteta i oplemeniti ju za jedine ljudske vrijednosti: savjest, intelekt, karakter, vjera ljubav, nada i osobnost.

Namjena programa: Program je namijenjen djeci čiji roditelji pisanim zahtjevom iskažu potrebu za katoličkim vjerskim programom.

Način realizacije

- situacijski spontano i nepredviđeno kada prati potrebe i osjećaje djeteta
- planski i predviđeno slijedeći liturgijsko vrijeme i blagdane .

Nositelji programa:

Program provode posebno educirane odgojiteljice.

Provođenje programa

Jednom tjedno za svu djecu koja su polaznici ustanove.

Način vrednovanja

U sklopu vrednovanja provodit će se anketa o tome koliko su roditelji djece su zadovoljni programom sa stanovišta korisnosti za djecu, te koliko su zadovoljni ponudom programa rada s obzirom na stručnu spremu roditelja i slična pitanja. Navedene rezultate usporedit ćemo s rezultatima sličnih anketa u drugim regionalnim centrima i lokalnim zajednicama.

5. Smjer profesionalnog razvoja stručnih djelatnika

Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju, odgojiteljima i stručnim suradnicima u dječjim vrtićima, propisana je obveza konstantnog stručnog usavršavanja. Svi odgojitelji isplanirali su u svojim Individualnim godišnjim planovima stručnog usavršavanja način vlastitog stjecanja znanja te je ono usklađeno sa vlastitim interesima, afinitetima ili trenutnom problematikom u odgojno – obrazovnom procesu. Područja individualnog usavršavanja odgojitelji su mogli pokriti zadovoljavajućim fondusom knjiga kojim raspolaže Vrtić, jer u skladu s financijskim mogućnostima nabavljamo stručnu literaturu, novine i časopise u kojima su odgojitelji mogli saznati gotovo sve novine ili aktualnosti s područja predškolskog odgoja. Internet je jedan od većih izvora saznanja, pogotovo kod mlađih odgajateljica i koje se svakodnevno služe internetom.

Implementacija *Nacionalnog kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* moguće je ostvariti poticanjem razvoja profesionalnih zajednica koje uče, u kojima se kurikulum propituje i su(konstruira) s drugim odgojiteljima, djecom, roditeljima i zainteresiranim članovima umrežene zajednice, povezivanjem praktičara, nositelja obrazovne politike i znanstveno istraživačkih institucija iniciranjem projekata.

Globalni cilj stručnog usavršavanja odgojnih djelatnika je omogućiti i poticati trajno stjecanje relevantnih znanja i razvoj vještina potrebnih za kvalitetnije razumijevanje i

praktično provođenje suvremenih zdravstveno-pedagoško-psiholoških spoznaja o razvoju, odgoju i naobrazbi predškolskog djeteta.

Stručno usavršavanje se realizira u redovnoj satnici, a kroz sve propisane oblike:

- individualno stručno usavršavanje
- stručno usavršavanje unutar ustanove (interni stručni aktivni, stručne radionice, interesne stručne grupe, odgojiteljska vijeća i dr.)
- stručno usavršavanje izvan ustanove (stručna usavršavanja propisana od strane Agencije za odgoj i obrazovanje koja su usko vezana uz pojmove: ekologija, održivi razvoj, odgoj za građansko i demokratsko društvo; Filozofski fakultet u Rijeci – Škola održivog razvoja u listopadu tijekom svake godine i sl.).
- Ravnateljica osim profesionalnog osnaživanja iz područja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, svoje kompetencije rukovođenja ljudskim resursima osnažuje znanjima koje stječe na Sveučilišnom specijalističkom studiju propedeutike psihoterapije i teoterapije te implementirajući znanja iz područja psihoterapije avangardnim pristupom utječe na kreiranje pozitivne kulture vrtića, kao i edukacijama iz područja dječje psihoterapije, s ciljem poticanja razvoja intrapersonalnih i interpersonalnih vještina u djece

Zadace stručnog usavršavanja:

1. **Jačanje** stručne kompetencije i **autonomije** stručnih radnika.
2. **Senzibilizacija** za potrebe i potrebe djece, te načine prepoznavanja i realizacije istih u praksi.
3. **Razvijanje** i usavršavanje primjene suvremenih metoda i oblika rada s djecom.
4. **Poticanje** stvaralaštva kao najvažnijeg mobilizatora svih sposobnosti i

Osjećamo i znamo da odgojitelj nikako ne može biti osoba čiji profesionalni i osobni razvoj prestaje završetkom obveznog studija. Tada tek počinje uporna i nikad završena nadogradnja u svim smjerovima i na svim područjima, kako bi nebrojene uloge koje se pred njega postavljaju mogao ili barem pokušao što bolje ostvarivati. Refleksivni praktičar, istraživač, pedagog, edukator, timski radnik, cjeloživotni učenik, građanin društva, samo su neke uloge koje se pronalaze u jednoj jedinoj osobi – odgojitelju. Naravno, ovdje smo krenuli s pretpostavkom da se opisuje osoba koja zaista pronalazi intrinzičnu motivaciju za svoj osobni rast i rast na profesionalnom polju.

Novi oblik profesionalnog učenja odgajatelje – ne svodi se više na povremene događaje (seminare, predavanja, radionice) koje posvećuju samo natprosječno motivirani odgajatelji, nego na **kontinuirani proces** u koji su uključeni svi stručni djelatnici vrtića.

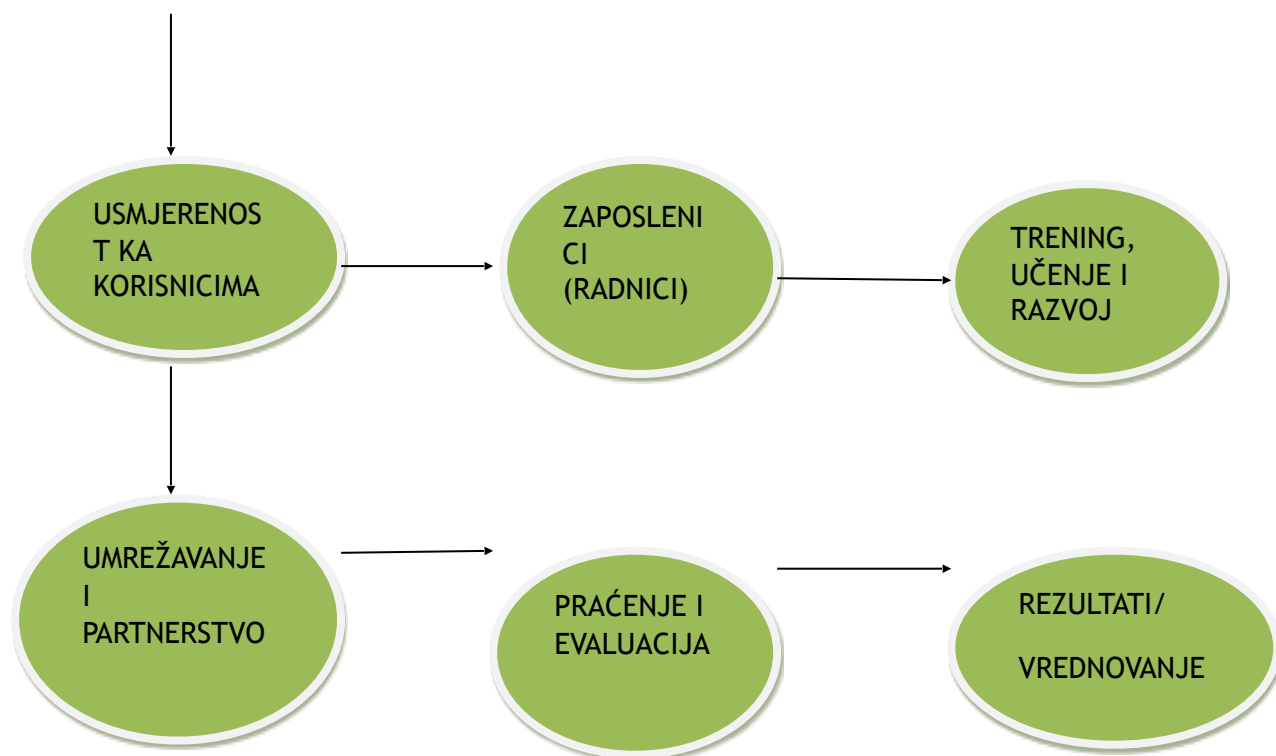
Istraživanje odgojno-obrazovne prakse (Vujičić, 2007) pokazalo je da promjenom načina stručnog usavršavanja djelujemo i na mijenjanje kulture odgojno-obrazovne ustanove.

Jednokratna stručna usavršavanja zamjenjuju se trajnijim, koherentnijim, istraživačkim programima usavršavanja. "Pokušava se združiti razvoj učitelja i razvoj škola kako bi pojedinci osjetili osobno i profesionalno zadovoljstvo glede unaprjeđenja kvalitete na razini cijele ustanove. Sve se češće profesionalni razvoj smatra kontinuumom" (Stoll i Fink, 2000, 207 prema Vujičić).

6. Osiguravanje kvalitete

Sustav osiguranja kvalitete omogućit će nam prepoznati i odgovoriti na potrebe naših korisnika: roditelja i djece, sa svrhom pružanja odgovarajuće usluge kojaje u skladu sa suvremenim pristupom predškolskog odgoja. Vrtić koji želi kvalitetno ispunjavati svoju misiju mora svojim korisnicima pružati kvalitetnu usluge dobro i kvalitetno upravljati svojim resursima. Područja kvalitete koja ćemo pratiti i unapređivati su:

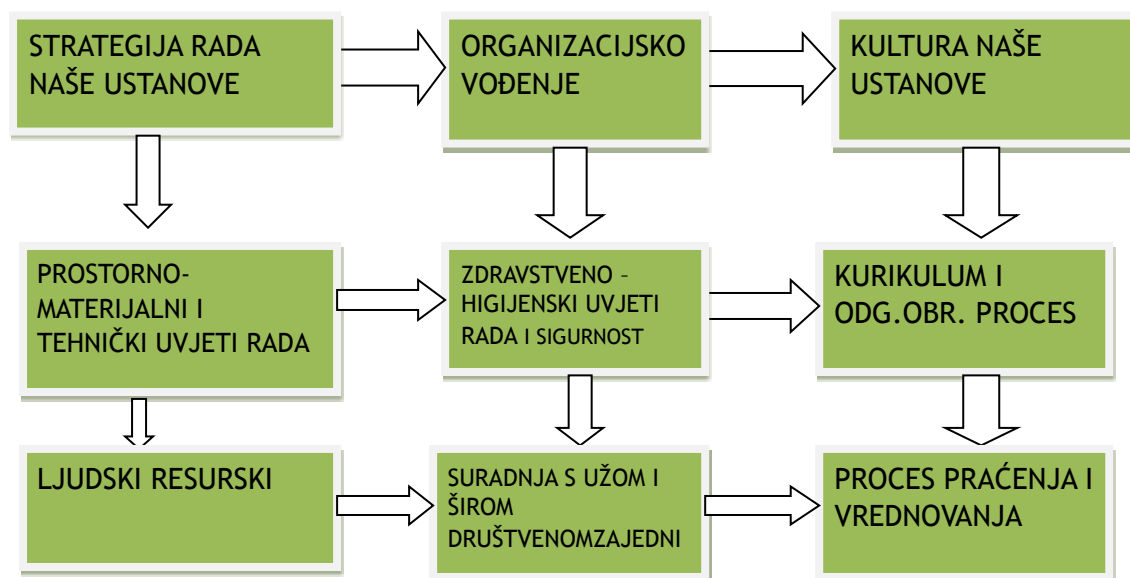

Sustav osiguravanja kvalitete primijenit ćemo na način da ćemo prvo napraviti početnu samoprocjenu (na kraju pedagoške godine), odredit ćemo si prioriteta područja kvalitete, napraviti detaljnu samoprocjenu, prikupiti sve informacije, napraviti plan djelovanja i planirano provesti u djelo, osvrnuti se na postignuto i onda ponovno odrediti nove područja kvalitete. Samoprocjena će nam omogućiti identificirati ono što je dobro, odlučiti što bi se trebalo poboljšati, odrediti na kojim se područjima želi/treba raditi, izmjeriti i dokazati uspjehe te podijeliti iskustva s drugima. Prednosti samoprocjene su: fleksibilna je - temelji se na našim potrebama i vremenu, sami određujemo tempo i ritam; objektivnost i iskrenost prema nama samima je izuzetno važna jer to radimo za sebe; kontinuirano praćenje i unapređivanje pomoći će nam da nadograđujemo naše jake strane, a ne da "gasimo tamo gdje gori".

Naša postignuća provjeravat ćemo na četiri razine: nismo ispunili (ne postoje dokazi koji bi potvrdili daje ovaj pokazatelj postignut): tek smo počeli (postoje planovi, a neke su aktivnosti započele u tom smjeru), na dobrom smo putu (postoje neki dokazi, ali moramo još raditi na tome), potpuno smo ispunili (postoji dovoljno dokaza- koji potvrđuju da je ovaj pokazatelj ispunjen). Dokazi (pisani tragovi) o ispunjenju postignuća su, izvješća, zapisnici,

pravilnici, kodeks, izjave, rješenja, ugovori, odluke o korespondenciji, strateški plan, operativni planovi, evaluacijska izvješća, propagandni materijali, mrežne stranice Osim unutarnjeg vrednovanja provodit će se i vanjsko vrednovanje od strane nadležnih institucija: Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Agencija za odgoj i obrazovanje i Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje.

Na nivou odgojno obrazovne ustanove vodit ćemo se prema devet ključnih područja kvalitete rada ustanove za rani i predškolski odgoj i obrazovanje odnose se na različite segmente djelovanja ustanove:

7. Vrednovanje i samovrednovanje u dječjem vrtiću

Prema čl. 52. Državnog pedagoškog standarda svaka odgojno obrazovna ustanova dužna je kontinuirano prolaziti kroz proces samovrednovanja. Proces vrednovanja biti će usmjeren na utvrđivanje stupnja postignuća ciljeva odgoja i obrazovanja, te utvrđivanje čimbenika i odgovornih za postignute ishode i učinke odgoja i obrazovanja.

Unutarnje vrednovanje obavljat će se timski (ravnatelj, stručni suradnici i odgojitelji) prema odrednicama i zadacima programa. Na nivou odgojne skupine vrednovanje će se provoditi kroz: dnevne evidencije i zabilješke, tjednu i tromjesečnu valorizaciju, te na kraju godine kao godišnja valorizacija rada. Posebno će se raditi praćenje i vrednovanje razvoja djece s individualnim potrebama koja su uključena u redoviti program. Posebno će se primjenjivati i samoprocjena kao oblik vrednovanja (kako odgojitelji tako i stručni suradnici).

Razvoj kurikuluma će pratiti odgojitelji zajedno sa svim sudionicima i vanjskim suradnicima u odgojno- obrazovnom procesu . Praćenje je nužno kako bi se kontinuirano i sustavno radilo na unapređivanju kvalitete. Aktivno sudjelovanje svih stručnih radnika potiče timski rad, suodgovornost i stvaranje partnerskog odnosa. U istraživanju putova stalnog razvoja i unapređivanja odgojno- obrazovnog proces koristi ćemo se novom stručnom literaturom i stručnim usavršavanjem kroz različite oblike.

Vrednovanje programa osmišljeno je na slijedeći način:

- Tromjesečno kroz tromjesečnu valorizaciju koja obuhvaća nekoliko elementa: temeljitu analizu adaptacijskog i readaptacijskog perioda za djecu, polaznosti djece i razloge izostanaka, temeljita analiza razvojnog statusa djece te praćenje realizacije razvojnih zadaća. Pratit ćemo ponudu materijala, aktivnosti i sadržaja ponuđenih djeci te njihove interese. Posebnu pozornost posvetit ćemo spontanim interesima djece. Osvrnut ćemo se na materijalne i organizacijske uvjete rada, oblike suradnje s roditeljima te suradnju sa svim vanjskim suradnicima. Odgojitelji će vršiti svoju valorizaciju i samovrednovanje kroz tromjesečni period (makroplan) u pedagoškoj dokumentaciji, mapu aktivnosti s popratnom foto, video i ostalom dokumentacijom, raspravom na odgojiteljskim vijećima i timskim planiranjima te anketom i upitnicima koji su usmjereni prema roditeljima.

- Godišnje izvješće o radu ustanove na kraju pedagoške godine dostavljamo nadležnim institucijama Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa, Agenciji za odgoj i obrazovanje i Gradskom uredu za prosvjetu, kulturu i šport. Godišnje izviješće obuhvaća cjelokupnu analizu rada Vrtića u protekloj pedagoškoj godini što uključuje osvrt na ustrojstvo rada, provedene materijalne i organizacijske uvjete rada, provedbu njege i skrbi za zdravlje i tjelesni razvoj djece, provedbu odgojno-obrazovnog rada s djecom, polaznost i ostvarenost stručnog usavršavanja radnika vrtića unutar i izvan ustanove, provedbu suradnje s roditeljima i vanjskim čimbenicima. Kao dio godišnjeg izviješća nalazi se izviješće ravnatelja i stručnih suradnika. Nakon provedene analize određuju se smjernice našeg djelovanja za podizanje kvalitete rada u sljedećoj pedagoškoj godini.

8. PARTNERSTVO VRTIĆA S RODITELJIMA I ŠIROM ZAJEDNICOM

Preduvjet uspješnog partnerstva na relaciji vrtić-roditelji-šira lokalna zajednica je spremnost na suradnju (zakonski determinirana kao način rada). *Nacionalni kurikulum ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja* (2015.) prepoznaje značajnost partnerstva roditelja i vrtića kao temeljno načelo. Uzimajući u obzir povijesnu perspektivu obrazovne politike predškolske djelatnosti i *Zakon o dječjim vrtićima* iz 1956. godine navodi potrebu suradnje i pomoći roditeljima na primjenjivanju suvremenih načela i metoda u odgoju, a *Zakon o društvenoj brizi o djeci predškolskog uzrasta* (1981.) uvodi i savjetovanje kao oblik potpore roditeljima. Suradnja roditelja i vrtića obuhvaća uključivanje roditelja u odgojno-obrazovni proces i to u obliku planiranja, organizacije, provedbe i vrednovanja. Često izostaje analiza i vrednovanje procesa te dugoročna dobrobit u razvoju osobnosti pojedinca te stoga stavljamo upravo naglasak na vrednovanju. Partnerstvo je viša razina suradničkih odnosa a podrazumijeva

ravnopravan odnos roditelja i stručnih djelatnika pri čemu se roditelju priznaje da ima primarni utjecaj na život djeteta (Epstein, Sanders, Simon, Salinas, Jansorn, Van Voorhis, 2002). Partnerski odnos podrazumijeva međusobno povjerenje, prihvaćanje i skrb, doživljaj i uvažavanje kompetencija drugih i njihovih vrijednosnih orijentacija, određenu dopadljivost drugog te komunikaciju kao operativnu dimenziju odnosa. Socijalno poštovanje i uvažavanje drugih prepoznatljivo je kroz ponašanja koja smanjuju osjećaj ovisnosti i ranjivosti a uanprjeđuju osjećaj doprinosa uz istodobnu percepciju osnovnog identiteta i pouzdanosti partnera (Emerson, Fear, Fox, Sanders, 2012). Uključivanje roditelja u odgojno-obrazovni proces opravdano je analizirati kao angažiranost pojedinca – roditelja i odgojitelja (Higgins i Morley, 2014). U Dječjem vrtiću "Snjeguljica" sustavno potičemo i razvijamo suradnju s roditeljima. Svi se roditelji uključuju po potrebi. Osim klasičnih oblika suradnje razvili smo specifične rituale obilježavanja pojedinih socijalnih situacija (dječji rođendani, Majčin dan, Očev dan, završna svečanost diplomaca i sl.) te pojedine programe npr. Kutija darežljivica i sl. Roditelji su uključeni u humanitarne akcije, kao i u organizaciju "Dana otvorenih vrata". Osim navedenog, nastavljamo rad s dosadašnjim partnerima iz lokalne zajednice.

9. Kultura naše ustanove

Kultura ustanove (klima, ozračje) određena je kvalitetom odgoja i obrazovanja u ustanovi za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Kultura ustanove nastaje kao rezultat česte uporabe određenih odgojno obrazovnih postupaka, kao i međusobnih odnosa djece, odnosa djece, roditelja i odgojitelja, te drugih stručnih djelatnika ustanove. Pod kulturom ustanove za rani i predškolski odgoj podrazumijevaju se norme i očekivanja odgojitelja i drugih djelatnika, njihova prava i obveze, uloge i odnosi svih članova ustanove koji se odražavaju na sve formalne i neformalne interakcije odraslih i djece. Prema Petersonu (Vujičić, 2011,33) mogu

se izdvojiti neka obilježja kulture odgojno-obrazovne ustanove kao profesionalne zajednice koja uči u kojoj njezini djelatnici:

1. iskazuju smisao i spremnost za dijeljenje zajedničkog cilja i vrijednosti
2. ističu norme kontinuiranog učenja i unapređivanja
3. izgrađuju obvezu osjećaja odgovornosti za učenje i razvoj sve djece
4. podržavaju suradnički, kolegijalni odnos
5. promoviraju refleksivnu praksu, zajednička istraživanja i dijeljenje iskustva o osobnoj praksi *Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* (2015.) ističe da na njegovu implementaciju u ustanovu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja utječe upravo kultura vrtića. Ona uključuje kontekstualne čimbenike (prostorno-materijalno i socijalno okruženje), te vođenje vrtića. Postavke *Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i*

POTICAJNO PROSTORNO MATERIJALNO OKRUŽENJE	Okruženje koje potiče aktivno učenje (učenje čineći)/ multisenzorično, poticajni materijali za istraživanje, zajedničko
--	---

POTICAJNO SOCIJALNO OKRUŽENJE VRTIĆA	Međusobno poštovanje i ostvarivanje recipročne komunikacije. Proaktivno okruženje, bogat jezično
VOĐENJE VRTIĆA I U VRTIĆU	Distribuirano vođenje i distribuirana moć utemeljena na humanim vrijednostima i uvjerenjima.

10. ETIČKI KODEKS

Svi radnici Ustanove trebaju se pridržavati Etičkog kodeksa u svome profesionalnom radu, javnom djelovanju prema djeci i roditeljima/starateljima, poslovnim suradnicima, javnim tijelima i institucijama, osnivaču i Ustanovi te u međusobnim odnosima.

Odgajatelj svojim ponašanjem i odjevanjem predstavlja ustanovu te je dužan odijevati se u skladu s misijom ustanove, podupirući dostojanstvo braka i obitelji. Odjeća odgajatelja ne smije biti uska i kratka, kao niti neprimjereno otkrivati dijelove tijela.

Korisnici usluga i druge osobe putem Etičkog kodeksa mogu se upoznati s pravilima ponašanja koja imaju pravo očekivati od radnika Ustanove te su dužni postupati sukladno njegovim odredbama.

Kodeks predstavlja moralnu obavezu, a njegova načela su skup smjernica za uzoran i profesionalan rad, prema načelima:

1. Načelo poštivanja integriteta i dostojanstva osobe
2. Načelo objektivnosti
3. Načelo jednakosti i pravednosti
4. Načelo zakonitosti, profesionalnosti i stručnosti
5. Načelo samostalnosti rada
6. Načelo uvažavanja ljudskih prava
7. Načelo povjerljivosti, tajnosti i zaštite podataka
8. Načelo poštenja i odgovornosti u radu
9. Načelo transparentnosti, razmjenjivanja informacija i iskustava
10. Načelo zaštite osobnog ugleda, struke i ugleda Ustanove

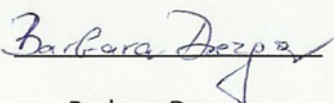
11. LITERATURA

1. Dahlberg, G., Moss, P., Pence, A. (2007.) *Beyond quality in early childhood education and care: Languages of evaluation*, 2.izd. London/New York: Routledge Falmer.

2. Emerson, L., Fear, J. Fox, S., Sanders, E. (2012.) *Parental engagement in learning and schooling: lessons from research*. A report by the Australian Research Alliance for Children and Youth for the Family – School and Community Partnerships Bureau. Canberra: Family – School and Community Partnerships Bureau.
3. Epstein, J. L. ,Sanders, M.G., Simon, B.S., Salinas, K., C., Jansom, N.R., Van Voorhis, F.L. (2002.) *School, family, and community partnerships: Your handbook for action*. Thousand Oaks: Corwin.
4. Hewitt, T.W. (2006). *Understanding and Shaping Curriculum*. Thousand Oaks, London, New Delhi: SAGE Publication.
5. Higgins, D., Morley, S. (2014.) *Engaging Indigenous parents in their children's education*. Resource sheet no.32. Produced by the Closing the Gap Clearinghouse. Canberra/Melbourne: Australian Institute of Health and Welfare/Australian Institute of Family Studies.
6. Maleš, D. (ur.) (2011.) *Nove paradigme ranog odgoja*, Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za pedagogiju.
7. Slunjski, E. 2008. *Dječji vrtić zajednica koja uči*. Spektar Media, Zagreb
8. Slunjski, E. 2006. *Stvaranje predškolskog kurikulumu u vrtiću – organizaciji koja uči*. Mali profesor, Zagreb
9. Strugar, V. (ur.) 2002. *Koncepcija promjena odgojno-obrazovnog sustava u Republici Hrvatskoj*: projekt Izvorište. Ministarstvo prosvjete i športa, Zagreb
10. Stoll, L., Fink, D. 2000. *Mijenjajmo naše škole: Kako unaprijediti djelotvornost i kvalitetu škola*. Educa, Zagreb
11. 2001. *Prijedlog koncepcije ranog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj*. RH Ministarstvo prosvjete i športa, Prosvjetno vijeće, Školske novine broj 12, Zagreb
12. 2007. *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi s konačnim prijedlogom zakona*. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa. Zagreb

13. *Priručnik za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja*. Zagreb: NCVVO, 2012.
14. *Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece*. Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture RH. br. 7-8., Zagreb, 1991.
15. *Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju*. Zastupnički dom sabora Republike Hrvatske. Narodne novine broj 94, Zagreb, 2013.
16. *Državni pedagoški standard*. Narodne novine broj 90/ 2010.
17. *Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje*. Zagreb: Narodne novine broj 5 / 2015

ravnatelj

Barbara Drezga

DJEČJI VRTIĆ SNJEGULJICA
RIJEKA, Bože Starca Jurićeva 58